

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Ikäntyneiden asumispalvelujen
myöntämisen perusteet

AH 5.10.2022 § 274

Ikäntyneiden asumispalvelujen myöntämisen perusteet 2023

Lapin hyvinvointialue / sosiaalipalvelut / ikäntyneiden palvelut

Sisällys

1. Asumispalvelut.....	4
2. Asumispalveluiden sisältö.....	4
2.1. Tilapäinen asuminen.....	4
2.2. Tuettu asuminen	4
2.3. Yhteisöllinen asuminen	4
2.4. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen.....	5
3. Palvelutarpeen arviointi	6
4. Asumispalvelujen saannin edellytykset.....	7
4.1. Yhteisöllinen asuminen.....	7
4.2. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen	8
5. Laitoshoido.....	9
6. Asumispalveluihin hakeminen ja päätöksenteko	10
7. Asiakasmaksut	11
8. RAI-mittarit myöntämisen perusteissa	11
8.1. Maple5 määritelmä.....	11
8.2. ADLH määritelmä	11
8.3. CPS määritelmä	12
8.4. IADLP määritelmä.....	12
8.5. DRS määritelmä.....	13
8.6. CHES määritelmä.....	13

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávl
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Ikääntyneiden asumispalvelujen
myöntämisen perusteet

AH 5.10.2022 § 274

1. Asumispalvelut

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan asumispalveluja ovat tilapäinen asuminen, tuettu asuminen, yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen.

Lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (980/2012) 14 §:n mukaan hyvinvointialueen on toteutettava iäkkään henkilön arvokasta elämää tukeva pitkäaikainen hoito ja huolenpito ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla palveluilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla. Palvelut on sovitettava sisällöltään ja määrältään vastaamaan iäkkään henkilön kulloisiakin palveluntarpeita.

Ensisijainen vastuu asumisen järjestämisestä on henkilöllä itsellään. Asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Edellytyksenä asumispalveluihin ohjautumiselle on, että kotona asumista tukevat palvelut ja niiden vaikutus asiakkaan toimintakykyyn on arvioitu eikä asiakas ole autettavissa muilla palveluilla.

2. Asumispalveluiden sisältö

2.1. Tilapäinen asuminen

Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat asumisensa järjestämisessä hyvinvointialueen lyhytaikaista, kiireellistä apua (Sosiaalihuoltolaki 21 §). Tällainen tarve voi syntyä erilaisissa kriisitilanteissa.

2.2. Tuettu asuminen

Tuetulla asumisella tarkoitetaan itsenäistä asumista, jota tuetaan sosiaaliohjauksella. Tuettua asumista järjestetään henkilöille, joka erityisestä syystä tarvitsee hyvinvointialueen apua tai tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. (Sosiaalihuoltolain 21 a §)

2.3. Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi. (Sosiaalihoitolain 21 b §)

Yhteisöllisessä asumisessa asunnon hallinta perustuu asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) mukaiseen vuokrasopimukseen ja asiakkaalla on mahdollisuus hakea Kelasta tulosidonnaista asumistukea vuokratukustannuksiin.

Yhteisöllisessä asumisessa asuvan asiakkaan tarvitsemat palvelut järjestetään erikseen tukipalveluina, kotihoitona ja tarvittaessa muina sosiaali- ja terveyspalveluina.

2.4. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Sosiaalihoitolain 21 c §:n mukaan Ympäri vuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Palvelu ei sisällä lääkkeitä, henkilökohtaisia hygieniatarvikkeita ja hoitotarvikkeita sekä vaatteita tms. henkilökohtaisia tarvikkeita.

Ympäri vuorokautista palveluasumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee päivittäin vuorokaudenajasta riippumatta jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tai vaativaa ammatillista hoitoa, joiden järjestäminen kotihoitona, omaishoitona, perhehoitona tai muulla tavalla ei ole mahdollista tai asiakkaan edun mukaista.

Ympäri vuorokautista palveluasumista järjestetään henkilön tarpeen mukaan pitkäaikaisesti tai lyhytaikaisesti. Lyhytaikainen ympäri vuorokautinen palveluasuminen voi olla tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa.

2.4.1. Pitkäaikainen ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Pitkäaikaisessa ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asuminen ja palvelut muodostavat kiinteän kokonaisuuden. Asiakas tekee

vuokrasopimuksen kiinteistön omistajan kanssa ja hänellä on mahdollisuus hakea Kelasta tulosidonnaista asumistukea vuokratukustannuksiin.

Tarkoituksena on mahdollistaa asiakkaan asuminen ja eläminen elämänsä loppuun asti kodissaan ylläpitämällä asiakkaan päivittäistä toimintakykyä. Asiakkaalle tarjotaan hänen tarvitsemansa hoiva, hoito ja huolenpito.

Asiakkaan yksityisyyttä kunnioitetaan ja hänen osallisuuttaan tuetaan. Lisäksi huolehditaan, että asiakkaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut.

2.4.2. Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan lyhyttä jaksoa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä. Lyhytaikaisen palveluasumisen tavoitteena on arvioida ja vahvistaa ikäihmisen toimintakykyä ja voimavaroja erityisesti kotona asumisen tueksi ja kotiutumiseen liittyvissä tilanteissa ja siirtää pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen tai laitoshoidon tarvetta.

Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää asiakkaan kuntoutuksen, ympärivuorokautisen hoivan ja hoidon ympärivuorokautisen palveluasumisen sisällön mukaisesti.

3. Palvelutarpeen arviointi

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) 15 §:n mukaan palveluntarpeiden selvittämisen yhteydessä on arvioitava iäkkään henkilön toimintakyky monipuolisesti ja luotettavia arviointivälineitä käyttäen. Toimintakykyä arvioitaessa on selvitettävä, miltä osin iäkäs henkilö pystyy suoriutumaan tavanomaisista elämän toiminnoista asuin- ja toimintaympäristössään, ja missä asioissa hän tarvitsee tukea ja apua. Arvioinnissa on otettava huomioon iäkkään henkilön fyysinen, kognitiivinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä hänen ympäristönsä esteettömyyteen, asumisensa turvallisuuteen ja lähipalvelujensa saatavuuteen liittyvät tekijät

Kyseessä olevan lain 15 § edellyttää, että ikääntyneen henkilön toimintakyvyn arvioinnissa on käytettävä RAI-arviointivälineistöä, jos hän lain 15 §:n 1 momentissa tarkoitetun ammattihenkilön alustavan arvion mukaan tarvitsee säännöllisesti annettavia sosiaalipalveluja hoitonsa ja huolenpitonsa turvaamiseksi.

Myös jo yhteisöllisessä asumisessa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa olevan asiakkaan palveluasumisen tarve voidaan arvioida uudelleen ja tehdä uusi päätös palvelumuodosta, mikäli asiakkaan toimintakyky muuttuu pitkäaikaisesti tai pysyvästi ja palvelumuodon muutos on asiakkaan edun mukainen.

Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkielensä ja kulttuuritaustansa, mitkä huomioidaan myös saamenkielisten asiakkaiden kohdalla.

4. Asumispalvelujen saannin edellytykset

Asumispalveluiden myöntäminen perustuu aina ikääntyneen henkilön palvelutarpeen arviointiin. Hyvinvointialueella palvelutarpeen arvioinnissa käytetään RAI-arviointivälineistöä.

- RAI-arviointivälineistön mittareista asumispalveluiden palvelutarpeen arvioinnissa huomioidaan:
- MAPLe -5 -asteikko kuvaa asiakkaan palvelutarpeen määrää
- ADL -mittaristo kuvaa asiakkaan suoriutumista päivittäisistä toiminnoista
- IADL välinetoimintoja (mm. asioiden hoitaminen, aterioiden valmistaminen jne.)
- CPS asiakkaan kognitiivista toimintakykyä.
- Tukena voidaan käyttää myös muita mittareita, esim. terveydentilan vakautta kuvaavaa CHESS-mittaria
- tai mielialaa ja masennusta kuvaavaa DRS-mittaria.

Kokonaistilannetta arvioitaessa em. RAI-arviointimittareiden ohella voidaan tarvittaessa käyttää myös muita täydentäviä mittareita kuten MMSE, CERAD tai GDS. Hoidon ja huolenpidon tarve selvitetään kaikissa tapauksissa yksilöllisesti.

4.1. Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle,

- joka tarvitsee hyvinvointialueen järjestämää asumista sen vuoksi, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi ja
- jonka hoidon ja huolenpidon tarve on kohonnut toimintakyvyn alenemisen johdosta

RAI-arvot yhteisölliseen asumiseen:

- MAPLe-luokitus on 3-5
- ADL 1-2

- CPS 2-3
- IADL-kriteeriä mm, että osaa hälyttää apua esim. turvarannekkeella

4.2. Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen edellytyksenä on, että henkilö tarvitsee

- asunnon esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä
- päivittäin vuorokauden ajasta riippumatta jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tai vaativaa ammatillista hoitoa

Asiakkaan hoitoa ja huolenpitoa ei ole mahdollista tai hänen etunsa mukaista järjestää kotihoitona, omaishoitona tai muulla tavalla. Esim. asiakkaalla on ollut runsaasti kotihoidon käyntejä eri vuorokauden aikoina, eikä kotihoito enää vastaa hänen palvelutarpeeseensa parhaalla mahdollisella tavalla.

RAI-arvot ympärivuorokautiseen palveluasumiseen:

- **MAPLe vähintään 4** (suuri palvelutarve) ja lisäksi:
- **ADLH 4 tai enemmän** (Tarvitsee runsaasti apua päivittäiset toiminnoissa); henkilöllä on vaikeuksia lähes kaikissa päivittäisissä toiminnoissa suoriutumisessa (pukeutuminen, peseytyminen, kotona liikkuminen, wc-käynnit, siirtyminen esim. vuoteesta pyörätuoliin, syöminen)
- **IADL 6** ; henkilöllä on vaikeuksia lähes kaikissa asioiden hoitamiseen ym. IADL toimintoihin liittyvissä toiminnoissa.
- **CPS 3 tai enemmän** (kognition keskivaikea heikkeneminen); henkilö tekee itsensä kannalta epäsuotuisia/turvattomia päätöksiä, jotka vaarantavat hänen terveyttään tai turvallisuuttaan. Muisti on heikentynyt, myös ymmärretyksi tuleminen ja kyky ymmärtää muita voi olla heikentynyt.
- **MAPLe 1-3, jos CHES= 3 tai enemmän;** henkilön terveydentila on epävakaata TAI poikkeuksellisista syistä, kuten psykoottiset oireet (harhaisuus/harhaluuloisuus) yhdessä toistuvasti epävakaan terveydentilan kanssa
- Viitteelliset muut testiarvot: GDS vähintään 11/CDR vähintään 1 /MMSE alle 24/DRS vähintään 3

Yksilöllisesti huomioidaan esim. seuraavia asioita:

- Käyttöoireet; mm. henkilön karkailu, vaeltelu, eksyily, pitkäaikainen asiakkaan omaa, läheisen henkeä, turvallisuutta tai terveyttä uhkaava käytös, häiritsevä sotkeminen ja tuhriminen.

- Sosiaalinen toimintakyky/aktiivisuus; henkilö vetäytyy täysin aktiviteeteistaan, omaisten/läheisten tukiverkosto on riittämätön, kokee olonsa yksinäiseksi ja turvattomaksi ja tämä vaikeuttaa merkittävästi asiakkaan kotona selviytymistä.

Lyhytaikaista tilapäistä ympärivuorokautista palveluasumista voi saada esim.

- hoivaan ja kuntoutumiseen sairaalajakson jälkeen
- jatkokuntoutukseen kuntoutuskeskusjakson jatkoksi
- kotiin annettavien palveluiden tueksi erityistilanteissa (esim. sairauden tai hoidon seuranta ja toteutus tai kriisitilanne)
- toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointiin asiakkaan jatkohoidon tarpeen selvittämiseksi ja järjestämiseksi

Lyhytaikaista säännöllisesti toistuvaa ympärivuorokautista palveluasumista voi saada esim.

- kuntoutusjaksona kotona asumisen tueksi
- omaishoitajan vapaiden ajaksi tai
- muun omaisen, läheisen tai hoitoon osallistuvan henkilön jaksamisen tueksi

5. Laitoshoito

Sosiaalihuollon laitospalveluilla tarkoitetaan hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen järjestämistä muussa kuin 21 c §:ssä tarkoitetussa jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa antavassa sosiaalihuollon toimintayksikössä. Laitospalveluja voidaan järjestää lyhytaikaisesti tai pitkäaikaisesti, päivisin, öisin tai ympärivuorokautisesti.

Pitkäaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa vuoden 2027 jälkeen laitoksessa vain, jos se on henkilön terveyden tai turvallisuuden kannalta perusteltua, taikka siihen on muu laissa erikseen säädetty peruste.

Lyhytaikaista laitoshoitoa voidaan toteuttaa esim.

- palvelutarpeen ja toimintakyvyn arviointiin ja kartoitukseen
- kotiin annettavien palveluiden tueksi erityistilanteissa (esim. sairauden tai hoidon seuranta ja toteutus tai kriisitilanne)

6. Asumispalveluihin hakeminen ja päätöksenteko

Asumispalveluja haetaan kirjallisella tai suullisella hakemuksella Lapin hyvinvointialueelta. Kirjallinen hakemus tulee olla asiakkaan itsensä tai hänen laillisen edustajansa allekirjoittama.

Hyvinvointialueen on tehtävä kirjallinen päätös palvelun myöntämisestä tai epäämisestä sosiaalihuoltolain 45§:n mukaisesti. Päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä. Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) mukaan päätös on toimeenpantava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua asian vireille tulosta. Aika voi olla tätä pidempi, jos asian selvittäminen erityisestä syystä vaatii pidempää aikaa tai toimeenpanon viivästykselle on muu asiakkaan tarpeeseen liittyvä erityinen peruste.

Jos myöntämiskriteerit asumispalveluun täyttyvät, hakija saa myönteisen päätöksen. Hakijalle tehdään erikseen sijoituspäätös tiettyyn asumispalvelupaikkaan tai asiakkaan halutessa myönnetään palveluseteli, jolloin asiakas saa itse valita asumispalvelupaikan hyväksytyistä palveluntuottajista. Mikäli myöntämiskriteerit täyttyvät, mutta hakijalle ei ole osoiteta asumispalvelupaikkaa, tehdään palvelun myöntämisestä myönteinen päätös. Tämän jälkeen tehdään erikseen kielteinen sijoituspäätös. Näin ollen päätös myönnetystä palvelusta on voimassa toistaiseksi, mutta palvelua ei pystytä järjestämään 3 kk kuluessa. Tämän jälkeen tehdään tarvittaessa erikseen myönteinen päätös korvaavista palveluista odotusaikana. Jos myöntämiskriteerit asumispalveluihin eivät täyty, hakija saa tästä kielteisen oikaisuvaatimuskelpoisen päätöksen. Kielteisen päätöksen saanut asiakas voi tehdä uuden hakemuksen toimintakyvyn muuttuessa. Uuden hakemuksen voi myös aina tehdä, jos asiakkaan tilanne oleellisesti muuttuu. Sekä kielteiseen että myönteiseen päätökseen liitetään muutoksenhakuohjeet.

Hakijan on ilmoitettava tarjotun paikan vastaanottamisesta mahdollisimman pian, kuitenkin viikon kuluessa päätöksen saannista. Asiakkaan muuton tulee tapahtua viivyttämättä kahden paikan käyttöä välttäen. Mikäli asiakas kieltäytyy vastaanottamasta tarjottua paikkaa, hänen tulee tehdä siitä kirjallinen ilmoitus päätöksentekijälle. Asumispalveluiden menettelytapaohjeet tarkistetaan asiakassetelin osalta mahdollisen valinnanvapauslain sisältöjen edellyttämällä tavalla.

7. Asiakasmaksut

Hyvinvointialueen järjestämistä asumispalveluista peritään maksut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja Lapin hyvinvointialueen vahvistamien asiakasmaksujen mukaisesti.

8. RAI-mittarit myöntämisen perusteissa

8.1. Maple5 määritelmä

Maple5 = Method for Assigning Priority Levels. Mittari huomioi useita eri tekijöitä, joilla on vaikutuksia henkilön hoidon ja palveluiden tarpeeseen (mm päätöksentekokyky, kognition tila, käytösoireet ja osia arkisuoriutumista). Tiedot auttavat monialaisesti ammattilaisia järjestämään henkilölle oikeanlaisia palveluita ja tukea tunnistamalla niitä tekijöitä, mitkä vaikuttavat henkilön kotona pärjäämiseen ja toisaalta tunnistaa millaisia voimavaroja henkilöllä on. Mitä suurempi arvo, sitä enemmän "palvelun tarvetta"

Palvelutarveluokka (MAPLE5) mittarin arvot kuvataan tasoilla 0-5. Alla olevassa taulukossa on kuvattu MAPLE5 - mittarin eri arvojen selitteet.

Arvon selite	Mittarin arvo
Vähäinen	1
Lievä	2
Kohtalainen	3
Suuri	4
Erittäin suuri	5

8.2. ADLH määritelmä

ADLH = Activities of Daily Living hierarchy. Mittarin avulla tunnistetaan missä seuraavista päivittäisistä toiminnoista ja kuinka paljon henkilöllä on avun tarvetta ja missä toiminnoissa voimavaroja: henkilökohtainen hygienia, liikkuminen, wc:n käyttö ja syöminen. Tietoja hyödynnetään palveluiden suunnittelussa ja järjestämisessä sekä kuntouttavan toiminnan järjestämisessä. Mitä suurempi mittariarvo, sitä enemmän avuntarvetta.

Arkisuoriutuminen, perustoiminnot, hierarkkinen (ADLH) mittarin tulokset kuvataan arvoilla 0-6. Alla olevassa taulukossa on kuvattu ADLH - mittarin arvojen selitteet.

Arvon selite	Mittarin arvo
Itsenäinen	0
Ohjauksen tarvetta	1
Tarvitsee rajoitetusti apua	2
Tarvitsee runsaasti apua 1	3
Tarvitsee runsaasti apua 2	4
Autettava	5
Täysin autettava	6

8.3. CPS määritelmä

CPS=Cognitive Performance Scale. Mittarin avulla tunnistetaan henkilön päätöksenteon kyvyn taso päivittäisissä toiminnoissa sekä sen avulla pystytään määrittelemään lähimuistin ja ymmärretyksi tulemisen tila. Mittari voi auttaa tunnistamaan varhaisesti kognition tilan heikkenemisen ja seurata sen tilannetta. Mittari auttaa määrittelemään kognitiivisen toimintakyvyn osalta palveluiden ja hoidon tarvetta yhdessä fyysisen toimintakyvyn tietojen kanssa. Mitä suurempi arvo sitä heikompi on kognitiivinen tilanne.

Kognitiomittarin (CPS) arvot kuvataan tasoilla 0-6. Alla olevassa taulukossa on kuvattu CPS- mittarin eri arvojen selitteet.

Arvon selite	Mittarin arvo
Ei kognitiivista häiriötä	0
Rajatilainen kognitiivinen häiriö	1
Kognition lievä heikkeneminen	2
Kognition keskivaikea heikkeneminen	3
Kognition keskivaikea-vaikea heikkeneminen	4
Kognition vaikea heikkeneminen	5
Kognition erittäin vaikea heikkeneminen	6

8.4. IADLP määritelmä

IADLP = Instrumental Activities of Daily Living Performance. Mittarin avulla tunnistetaan, missä seuraavissa välinetoiminnoissa ja kuinka paljon henkilöllä on avun tarvetta ja missä voimavaroja: aterioiden valmistus, tavalliset kotitaloustyöt, raha-asioiden hoito, lääkityksestä huolehtiminen, puhelimen käyttö, portaissa kulkeminen, ostoksilla käynti, kulkeminen (kodin ulkopuolella). Tietoja käytetään niin ikään palveluiden ja tuen järjestämisen määrittelyssä sekä kuntouttavan toiminnan suunnittelussa. Mitä suurempi arvo, sitä enemmän henkilöllä on avun tarvetta toimintojen suoriutumisessa (Arvo voi olla 0–48 välillä).

Taulukossa on kuvattu, miten IADLP-mittarin arvot muodostuvat.

Arkisuoriutuminen, välinetoiminnot, suoriutuminen (IADLP) mittarin arvot muodostuvat välinetoimintojen suoriutumisen tasojen yhteenlasketusta summasta (ks. Esimerkki). **HUOM!** Jos suoriutumisen tasoon on vastattu 8. Toimintoa ei tapahtunut arviointiaikana, niin silloin tuloksen laskentaan käytetään oletetun suoriutumiskyvyn vastausta.

Suoriutumisen taso	Arvo
Itsenäinen	0
Apua vain valmisteluissa	1
Seurantaa - Ohjausta/vihjeitä	2
Tarvitsee rajoitetusti apua	3
Tarvitsee runsaasti apua	4
Tarvitsee suurimman mahdollisen avun	5
Täysin autettava	6
Toimintoa ei tapahtunut arviointiaikana	8
	*yhteenlaskettavaan summaan huomioidaan oletetun suoriutumiskyvyn vastaustaso

8.5. DRS määritelmä

DRS = Depression Rating Scale. Mittari auttaa tunnistamaan masennuksen oireilua. Arvot muodostuvat masennuksen oireiden ilmenemisen tasojen vastauksista. Mittarissa huomioidaan seuraavia seikkoja: kielteiset ilmaisu, jatkuva kiukku itseä tai muita kohtaan, epärealistiseksi tulkittavat pelonilmaisu, toistuvat terveyteen vaikuttavat valitukset, toistuva ahdistunut valitus tai terveydentilaan liittymättömät huolenaiheet, surullinen, tuskaisen oloinen tai huolestuneita kasvojen ilmeitä, itkuisuus, kyynelehtiminen.

Masennuksen oiremittarin (DRS) mittarin arvot kuvataan tasoilla 0-14. Alla olevassa taulukossa on kuvattu DRS - mittarin eri arvojen selitteet.

Arvon selite	Mittarin arvo
Ei masennusta	0-2
Masennusepäily, kohtalaisesti oireita	3-8
Masennusepäily, runsaasti oireita	9-14

8.6. CHES määritelmä

CHES= Change in Health, End-stage Disease, Signs and Symptoms. Terveyden vakautta kuvaava mittari tuo esille, miten vakaa tai epävakaa henkilön terveys on. Mittarissa on huomioitu seuraavat seikat: oksentelu, alaraajojen turvotus, hengenahdistus, painonpudotus, kuivuma, nesteen saanti, päätöksentekokyvyn muuttuminen, muutokset päivittäisissä toiminnoissa suoriutumisessa, loppuvaiheen sairaus. Mitä suurempi mittariarvo, sitä epävakaampi terveys.

Terveydentilan vakausmittarin (CHESS) arvot kuvataan tasoilla 0-5. Alla olevassa taulukossa on kuvattu CHESS - mittarin eri arvojen selitteet.

Arvon selite	Mittarin arvo
Terveyden vakaus hyvä	0
Terveyden vakaus heikentynyt	1
Lievästi epävakaa terveys	2
Kohtalaisen epävakaa terveys	3
Varsin epävakaa terveys	4
Erittäin epävakaa terveys	5